

HELENA HAVELKOVÁ

ŽIVOTOPIS

Paní Havelková se narodila 24. srpna 1932 v Litoměřicích jako Helena Havlíčková. Její otec, František Havlíček, za první světové války legionář v Rusku a za 1. republiky důstojník Československé armády, se za 2. světové války nechal předčasně penzionovat, aby nemusel spolupracovat s Němci. Rodinu živil hudbou, hrál v Královéhradecké filharmonii na housle, učil děti. Maminka Marie se věnovala domácnosti, pracovala jen příležitostně.

Rodina měla čtyři členy. Helenin bratr se narodil s Downovým syndromem, navzdory svému postižení se však dokázal o sebe postarat a dožil se vysokého věku.

Z předválečného období si paní Havelková pamatuje plánovanou návštěvu Henleina v Litoměřicích, nerovnoměrné rozložení obyvatel ve městě (1/3 Čechů), rozdílné vnímání německé hrozby v pohraničí a vnitrozemí i na rozbroje mezi sousedy a spolužáky, kamarády.

V roce 1938 byli Havlíčkovi společně s československou armádou odsunuti do vnitrozemí. Tehdy šestiletá Helena musela se svými rodiči odejít z rodných Litoměřic, které se staly součástí Sudet. Stěhovali se z místa na místo, z Terezína přes Uherské Hradiště až do Hradce Králové - Třebeš. Svůj dům propůjčili Němce Marii Novotné. Tehdy František Havlíček odešel do předčasného důchodu a začal se naplno věnovat hudbě. Paní Havelková také vzpomíná na mapu zabírající celou zeď, kam si tatínek při poslechu rádia značil průběh války.

V Litoměřicích za války existoval vedle továrny malý koncentrační tábor, kde se hrozně zacházelo s vězni. Vzpomínky také obrací k propagandě, kdy se lidem zamlčovaly informace o obrovské bídě v Německu, odsunu Židů z Hradce Králové (Ulrichovo náměstí) i na pochody smrti vězňů z koncentračních táborů, kterým lidé nosili vše, co doma měli (hlavně jídlo, pití).

Po válce se Havlíčkovi vrátili do svého domu v Litoměřicích, ze kterého paní Novotná vytvořila dětský domov pro válečné sirotky. Ty si po válce převzal Červený kříž. Helena začala studovat na gymnáziu. Psal se rok 1948, proces znárodnování byl tak rychlý, že se nedal ani sledovat. Lidí pak hodně zasáhla smyšlená obvinění proti inteligentním lidem. Nikdo nic nechápal, vládla bezmoc a velký šok.

Aby mohla Helena finančně pomáhat rodině, rozhodla se po střední škole nastoupit na dvouletou hospodářskou školu. Celý život pracovala jako účetní v různých firmách (6 let v hospodářském družstvu, necelý rok v mlékárně, 8 let v pojišťovně, 5 let v kovovýrobě a i v okresní finanční správě). K práci v úřadě patřily také povinné brigády, které paní Havelková podstoupila v 50. letech. Zemědělství ale ani jeden z účastných nerozuměl.

Roku 1968 v srpnu projel litoměřickým náměstím ve vyzbrojeném džípu velitel posádky při protestní demonstraci proti okupaci.

V době, kdy začala pracovat, potkala Helena svého manžela Františka Havelku, který nejdříve pracoval na lodi, s ním jezdil do Hamburku, pak se věnoval truhlářství. Společně adoptovali syna v domnění, že paní Havelková nemůže mít děti. O pár let později se jim však narodila dcera. Dnes se syn s rodinou nestýká.

Na začátku sedmdesátých let (1971) objevila paní Havelková ve svém kádrovém posudku překroucená fakta. Ačkoliv nikdy nebyla členkou KSČ, vybojovala si u soudu částečnou pravdu a změnu v materiálech

Přišel rok 1989, doba sametové revoluce. Do Litoměřic se ale nedostaly prakticky žádné informace, a tak paní Havelková získávala přehled pouze z rádia Svobodná Evropa. Jak sama říká, naplňoval ji pocit kladné změny a euforie. Postupně začala cestovat, miluje hory. Donutila svou vnučku jezdit po světě a učit se cizím jazykům. A to samé klade na srdce i nám.

Její motto tedy zní:

Učte se jazyka, nesaďte doma a radujte se ze života.